

EU-Orientering

Fra LO-Kontoret - Bruxelles

nr. 4 - 18.3.2002

Fortsætter kamp for styrket socialt topmøde

Både Luxembourg og Belgien vil have arbejdsmarkedets parter med på EU-topmøder om foråret, hvor arbejdsmarkedet er til debat - Anders Fogh Rasmussen peger på, at parterne i dag har deres eget møde

Den belgiske liberale premierminister, Guy Verhofstadt, fortsætter kampen for at få egentlige sociale EU-topmøde om foråret, så arbejdsmarkedets parter deltager i en del af møderne. Verhofstadt og den luxembourgske premierminister Jean-Claude Juncker tabte slaget på topmødet i Barcelona, men prøver igen i juni, hvor Det Europæiske Råd tager til Sevilla.

Guy Verhofstadt sagde lørdag i Barcelona, at de to premierministre stadig finder, at forårets topmøder skal være egentlige sociale topmøder. Derfor vender de tilbage med det forslag, de to premierministre stillede umiddelbart før EU-topmødet fredag og lørdag i den catalanske hovedstad.

I et brev til den spanske EU-formand, José-Maria Aznar, foreslog de to premierministre før topmødet i Barcelona, at arbejdsmarkedets parter fik en styrket rolle i den måde, EU ledes på.

Kommissionen burde derfor komme med et forslag til, hvordan forårets topmøder kunne omdannes til egentlige sociale topmøder, hvor der blev ført en dialog med arbejdsmarkedets parter på europæisk niveau, hed det i brevet.

Guy Verhofstadt var dog tilfreds med, at parterne direkte er nævnt i konklusionerne fra Barcelona, og at det er sikkert, at der bliver et socialt topmøde med parterne før forårets egentlige EU-topmøde.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen havde lørdag ingen klar holdning til, om parterne på arbejdsmarkedet skulle med på det egentlige topmøde. Statsministeren deltog torsdag i et møde, som det spanske EU-formandskab holdt sammen med parterne. I mødet deltog også den græske premierminister og EU-Kommissionen. Fogh Rasmussen fandt, at det var en udmærket måde at inddrage parterne på.

- Og nu får vi den slags møder før det egentlige topmøde, siger Anders Fogh Rasmussen.

I den Europæiske Faglige Sammenlutning, EFS, siger vicegeneralsekretær Erik Carlslund, at det er afgørende, at parterne nu i hvert fald får det sociale topmøde om foråret.

- Det er nu igen slået fast, at vi har en rolle at spille, siger Erik Carlslund.

EU-topmøde: Hold igen med lønnen

Større lønspredning og lav lønudvikling lyder det fra topmødet i Barcelona, der opfordrer landene til at se på overenskomst-systemerne uden at gribe ind i aftalefriheden

Mere i løn til de, der har høje uddannelser, og de, der arbejder i erhverv, hvor produktiviteten stiger mest.

Det er et af budskaberne fra EU-topmødet i Barcelona. De 15 landes ledere lægger vægt på, at EU bliver mere konkurrencedygtigt og skaber flere arbejdspladser. For at nå de mål, må arbejdsmarkedet passe til tiden, så der er en sammenhæng mellem lønudviklingen og den måde, de ansatte arbejder på.

Topmødet fremhæver, at politikerne ikke rører ved den frie ret, arbejdsmarkedets parter har til at indgå aftaler om løn og arbejdsvilkår. Men de ønsker, at systemerne på arbejdsmarkedet er indrettet, så de, der præsterer mere, også får mere ind på lønkontoen.

Før og under topmødet var stive arbejdsmarkedssystemer til debat. Ikke mindst det tyske arbejdsmarked var til debat. EU-Kommissionen og også EU-landenes økonomi- og finansministre lagde op til større fleksibilitet. Topmødet konkluderer, at der skal være den rette balance mellem virksomheders behov for at ændre produktion og de ansattes krav om sikkerhed i jobbet. Landene opfordres til at se på de regler for kontrakter for ansatte, der findes, og omkostningerne ved dem.

Samtidig spiller topmødet bolden videre til arbejdsmarkedets parter. Det hedder, at processen med at skabe job, øge konkurrenceevnen og blive førende inden for den ny teknologi og samtidig skabe øget social

samhørighed kun nås, hvis der er den rette balance mellem den økonomiske side og sociale side.

Lønmodtagerne må derfor i større udstrækning være med i de beslutninger, der har indflydelse på deres arbejdsforhold.

Parterne opfordres til at finde frem til, hvordan omlægninger inden for virksomhederne kan foregå gennem en bedre gennem dialog.

I Kommissionen er der tilfredshed med, at netop virksomhedernes omstruktureringer bliver nævnt i konklusionerne. De var med i Kommissionens oplæg til topmødet, men økonomi- og finansministrenes glemte dem i deres, og arbejds- og beskæftigelsesministrene gjorde heller ikke meget ud af dem.

I den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, siger vicegeneralsekretær Erik Carlslund, at også han er tilfreds med, at omstruktureringerne er nævnt. Til gengæld finder han talen om løntilbageholdenhed påfaldende, selv om det slås fast, at EU ikke agter at gribe ind i parternes frie ret til at indgå overenskomster.

- Parterne i de enkelte lande har jo vist sig som ansvarlige i forbindelse med overgangen til euro'en. Der har været fornuftige lønstigninger. Parterne har ydet deres bidrag, siger Erik Carlslund, der fremhæver, at lønkrav også handler om, hvilke politiske signaler, politikerne sender ud. I Barcelona ønskede politikerne lave skatter og i første omgang for de lavtlønnede.

Ændrer retningslinjer for jobpolitik

Færre retningslinjer for jobpolitikken, men klarere. Og vedtaget på samme tid, som EU vedtager retningslinjer for den økonomiske politik.

På EU-topmødet i Barcelona blev de 15 landes ledere enige om at ændre retningslinjerne for jobpolitikken, så de for fremtiden vedtages om foråret, hvor EU også vedtager overordnede politisk økonomiske retningslinjer. Ideen er, at målet for flere job hænger sammen med den økonomiske politik. Derfor er det en fordel at drøfte de to politiske områder på samme tid.

Forårets EU-topmøde får dermed en yderligere socialøkonomisk dimension, og det hilses velkomment i EFS.

- Vi havde gerne set en endnu bedre økonomisk koordinering i EU, men det er en fordel, at man nu i det mindste koordinerer de to processer med at skabe job og økonomisk

vækst, siger vicegeneralsekretær Erik Carlsund.

Han påpeger, at økonomi- og finansministrene i stigende grad bevæger sig ind på det arbejdsmarkeds-politisk område. Derfor er det en fordel, at de to politiske områder bliver koordineret.

Topmødet lægger op til, at den ny strategi for beskæftigelse øger fokus på understøttelserne til ledige. Det skal kunne betale sig at tage et arbejde og blive ved med at arbejde, selv om man bliver ældre.

Men landene skal også sikre, at den europæiske sociale model stadig bygger på en ordentlig beskyttelse af ledige.

Arbejdsmarkedets parter får en større rolle at spille, når retningslinjerne for beskæftigelsespolitikken bliver til og også i tilsynet med, at de holdes, og at det går den rigtige vej.

Kamp mod fattigdom

60 millioner borgere i EU-landene har så lidt at leve for, at de kan betegnes som fattige. EU-kommissær Anna Diamantopoulou fik ikke EU-landenes ledere støtte til, at det tal skal halveres inden år 2010.

Topmødet i Barcelona nåede kun frem til, at antallet skal kraftigt ned i de kommende otte år.

Det spanske EU-formandskab lagde op til, at kvinder skulle have kraftig

støtte til at lære ny teknologi. I 2007 skulle reelt alle ledige kvinder have haft mulighed for at komme på kursus.

Så langt gik topmødet ikke. I løbet af lørdag formiddag var teksten ændret, så der blot skal gøres noget ekstra - særligt for grupper som arbejdsløse kvinder.

Pres mod social dumping

Illegale chaufførers hærgen på europæiske landeveje fik EU-topmødet til at presse på for, at EU hurtigt vedtager en forordning om den sociale beskyttelse af chauffører. Presset kom fra Østrig og Luxembourg, der i den senere tid har oplevet, at østeuropæere med turistvisum tager illegale job hos vognmænd og dumper løn og arbejdsforhold. Topmødet vil have en forordning vedtaget inden næste år.

Nyrup: for slapt

Mens en række af EU-landenes ledere godkender EU-topmødets balance mellemliberaliseringer og sociale aspekter, kalder Poul Nyrup Rasmussen topmødet for en skuffelse

De liberale vinde har sejret. Den balance, der var for to år siden på topmødet i Lissabon, er tippet, mener fhv. statsminister Poul Nyrup Rasmussen.

- På Lissabon-topmødet satte vi os som fælles mål at fastholde balance og ligevægt i EU-samarbejdet: Mellem marked og penge - og menneskers job, uddannelse og sociale tryghed. Efter Barcelona synes jeg, at tingene er ved at komme ud af balance - desværre med passiv accept af Anders Fogh Rasmussen. Det er for slapt, siger Poul Nyrup Rasmussen i sit nyhedsbrev.

Topmødet kom i høj grad til at handle om liberaliseringer. De 15 landes ledere blev enige om, hvordan statsmonopolerne på el- og gasmarkederne bliver brudt op. Liberaliseringerne kommer først inden for industrien. Dernæst skal der også være konkurrence om de private forbrugeres gunst.

Men Poul Nyrup Rasmussen bemærker, at der intet er om, hvordan sådanne liberaliseringer reelt bliver en fordel for forbrugerne. Intet om, hvordan de nye, liberale markeder reelt fører til lavere priser. Det kan blot ende i nye, private monopoler. Poul Nyrup Rasmussen efterlyser også mere konkrete initiativer for at skabe nye job, mere uddannelse og fremskridt for de almindelige mennesker.

De socialdemokratiske partier i Europa holdt et fælles møde i Barcelona som optakt til topmødet. Her påviste Nyrup Rasmussen, at EU

kan gøre noget aktivt for at skabe job. Hvis de koordinerer indsatsen

effektivt, kan de sammen skabe 11 millioner arbejdspladser inden år 2010.

Ud over at koordinere investeringer i uddannelse, skal landene også øge kvinders muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet, styrke de ældres muligheder for job og gøre det lettere at starte en ny virksomhed.

En del af ideerne er med i topmødets konklusioner, der taler om, at de ansattes beskæftigelsesevner skal øges. Der er meget om uddannelse, og iværksætterne er også nævnt.

Flere socialdemokratiske premierministre var da også tilfredse efter topmødet. Den hollandske Wim Kok, der er tidligere formand for EFS, sagde, at skibet nu var i fin fart og på ret kurs. Sveriges Göran Persson mente også, at der var en rimelig balance, men ville gerne have haft mere om miljøet. Energiskatter er dog nævnt til den svenske statsministers tilfredshed.

Den finske Paavo Liiponen var især tilfreds med, at toget nu kørte igen. Og britiske Tony Blair så med stor tilfredshed på, at der ny endelig var åbnet op for den fri gas og el.

Krav til offentlig service

Den Europæiske Faglige sammenlutning, EFS roser, at EU-topmødet medtog et afsnit om kvalitet i den offentlige service. EFS har gang på gang påpeget, at liberaliseringerne sker uden hensyn til de ansatte og uden at sikre, at borgerne får samme kvalitet som tidligere.

- Derfor er det afgørende, at topmø-

det nu siger, at kvaliteten i ydelserne
skal ind i billedet, siger vicegeneral-

sekretær i EFS, Erik Carlslund.

Den finske statsminister, Paavo Liiponen, understregede i Barcelona også, at den offentlige service er afgørende trods regler om konkurrence.

Kommissionen kommer inden januar med en rapport om den offentlige sektor, En talsmand for Kommissionen sagde mandag, at det endnu er uvist, om der kommer et egentligt rammedirektiv.

Mænd af i dag

Den europæiske fagbevægelse med britisk LO i spidsen angriber den britiske premierminister og Labour-leder Tony Blair for samarbejdet med højre i Europa - men samarbejdet er mellem dagens mænd, mener italiensk politisk leder fra centrum-højregeringen

Den Europæiske Faglige Sammenlutning, EFS, slutter op om kritikken af den britiske premierminister og Labour-leder Tony Blair, som lederen af det britiske LO, John Monks, fredag gav fuld skrue i en i en opsigtsvækkende artikel i The Times.

- Jeg er helt enig med Monks i, at Blairs samarbejde med den italienske premierminister Silvio Berlusconi er uklogt. Man skal huske, at Berlusconi vil af med den særlige ret for arbejdere til at indanke fyringer, hvis de finder, at de strider mod reglerne, siger generalsekretær Emilio Gabaglio, EFS, der selv er italiener.

John Monks kritik kom fredag i det britiske dagblad The Times. Kritikken gjaldt det fælles oplæg til en politik for arbejdsmarkedet, Blair og Berlusconi lagde frem efter et fælles møde i Rom.

De to premierministre finder, at arbejdsmarkedet skal være mere fleksibelt. Det skal være lettere at fyre og ansætte folk. Europa skal følge den amerikanske vej i retning af øget liberalisme.

“Forbandet idiotisk” kaldte John Monks samarbejdet mellem Labour-lederen og lederen af den italienske centrum-højre-regering.

Ballademagere

Han angreb oplæg fra den britiske regering om liberaliseringer og den måde, den britiske regering hidtil har liberaliseret sektorer på. Liberaliseringerne har ført til fyringer og i flere tilfælde også kaotiske forhold i sektorer som inden for togdriften.

Silvio Berlusconi er samtidig en kontroversiel herre netop, når det gælder faglige rettigheder og forholdet til fagbevægelsen.

For nylig udtalte Berlusconi, at han var godt træt af den europæiske model og al den snak om de sociale forhold. Det er snart lettere at blive skilt fra sin kone end at fyre en ansat, udtalte den bramfri italienske premierminister.

“Professionelle, globale ballademagere” kaldte han fredag i den spanske presse de 100.000 demonstranter, der deltog i EFS's og den spanske fagbevægelses fredelige optog før EU-topmødet start.

I Storbritannien får Monks støtte fra en række faglige ledere i kritikken af Blair og det ny samarbejde i Europa. Generalsekretæren for det britiske SiD, Bill Morris, advarede lørdag Blair mod at søge den amerikanske vej. Til bladet The Independent sagde Morris, at det britiske handelsministerium i dag var en forlænget arm

af den britiske arbejdsgiverforening for industrien, CBI.

- Hvad CBI ønsker, leverer Handelsministeriet, sagde Bill Morris.

Fremsynet samfund

Lederen af et af de stærkeste fagforbund, GMB, John Edmonds sagde, at det var svært for forbundet at få opbakning til en positiv euroholdning blandt medlemmerne med den linje, Blair var slået ind på.

På topmødet i Barcelona forsvarede Tony Blair imidlertid sin politik. Han kaldte John Monks for sin gode ven og kollega, men fremhævede samtidig, at det var ham, der valgte, hvem han samarbejdede med.

Og Blair ville samarbejde med politikere i hele verden i forskellige regeringer.

- Det er ikke mig, der vælger præsidenter eller statsministre, sagde Blair.

Premierministeren understregede, at netop industripolitikken kombineret med uddannelse og støtte til teknologi havde gjort Storbritanniens øko-

nomi til den fjerde stærkeste i verden med lav inflation, lav rente og lav arbejdsløshed.

- Det er en moderne måde at få ikke kun et mere fremsynet samfund, men også et mere retfærdigt, sagde Tony Blair.

Den italienske Europa-minister Rocco Buttiglione kom i Rom den britiske premierminister til undsætning. Han kaldte i The Times Blair for en mand fra det politiske venstre, men at det ikke hindrede et samarbejde med centrum-højre. Rocco Buttiglione hylkede netop samarbejdet mellem Blair, Berlusconi og den spanske konservative premierminister José Maria Aznar.

Det var ifølge Buttiglione alle "mænd af i dag", der var langt foran andre politiske ledere i Europa i synet på, hvordan verden ser ud i dag.

- Tony Blair er en mand fra venstre, men som de andre så forstår han, at man ikke kan vinde dagens slag med fortidens våben, sagde Rocco Buttiglione.

Fogh Rasmussen: Mere samarbejde med Blair

Den britiske premierminister Tony Blair bliver angrebet af britisk LO, men er inde i varmen hos Anders Fogh Rasmussen

Statsminister Anders Fogh Rasmussen søger tættere samarbejde med den britiske premierminister Tony Blair. Den britiske Labour-leder har allerede skrevet et oplæg om et mere fleksibelt arbejdsmarked sammen med Anders Fogh Rasmussen. På EU-topmødet i Barcelona, der netop havde arbejdsmarkedet og friere markeder på dagsordenen, sagde Anders Fogh Rasmussen, at det kunne blive til flere fælles oplæg.

Anders Fogh Rasmussen besøgte Tony Blair kort efter, han tiltrådte som statsminister. Besøget var ifølge Anders Fogh Rasmussen frugtbart.

- Vi fandt ud af, at vi ser ens på en række af problemerne i EU. Derfor kan der godt komme flere udspil, siger Anders Fogh Rasmussen.

De to regeringsledere finder, at EU i højere grad skal bygge på den amerikanske samfundsmodel.

Anders Fogh Rasmussen siger, at han stadig ønsker, at EU bevæger sig i den amerikanske retning. Han finder, at EU sakker økonomisk agterud, fordi væksten i USA er højere end den europæiske, og samfundet er mere fleksibelt.

- Der er et voksende gab mellem Europa og USA. For den samlede balance er det ønskeligt, at vi får

skub i udviklingen og rusket op i gamle systemer, siger Anders Fogh

Rasmussen.

Han finder, at det skal være lettere at starte virksomheder. Lysten til at gøre det skal styrkes. Og markederne skal liberaliseres.

- Men den politiske beslutningskraft svigter. Der er end ikke enighed om at skabe et fælles europæisk patent. Hvordan kan vi så blive frontløbere, spørger statsministeren, der efter topmødet håbede, at der nu kom skub i forsøgene på at få patentet hentet hjem.

100.000 på gaden for socialt Europa

En gigantisk demonstration i Barcelona lagde torsdag op til EU-topmødet i den catalanske hovedstad. Med bannere, kanonslag, musik og sang gik ifølge politiets tal omkring 100.000 faglige fra hele Europa gennem gaderne i en fredelig demonstration for et mere socialt Europa med fuld beskæftigelse og kvalitet i jobbene.

- Før topmødet har vi kun hørt om liberaliseringer og krav om mere fleksibilitet. Men liberaliseringer og øget fleksibilitet må forhandles med lønmodtagerne. Vi accepterer hverken liberalisering eller øget fleksibilitet, hvis de ikke er forhandlede, sagde generalsekretæren for den Europæiske Faglige Sammenslutning, Emilio Gabaglio ved demonstrationens afslutning.

Også generalsekretæren for det franske tidligere kommunistiske CGT,

Bernard Thibault, lagde vægt på, at liberaliseringerne og privatiseringerne ikke måtte ske hen over hovederne på de ansatte. Fagbevægelsen måtte kæmpe imod, mente Bernard Thibault, der fremhævede, at der torsdag også var demonstration i Paris for forsvaret af en ordentlig sektor.

- Europa har et ansvar over for udviklingen. Og Europa er også midlet til en social opbygning, sagde Bernard Thibault.

Det er anden gang på et halvt år, at EFS samler omkring 100.000 deltagere ved en faglig demonstration. Også før topmødet i Laeken i Belgien i december demonstrerede det faglige Europa for et mere socialt Europa og mod en uhæmmet liberalisme og ændringer i virksomheder uden forhandlinger med de ansatte.

Parter enige om livslang læring

Parterne på et europæiske arbejdsmarked præsenterede torsdag et fælles oplæg til livslang læring på et socialt topmøde i Barcelona.

Det sociale topmøde blev holdt som optakt til EU-topmødet fredag og lørdag i den catalanske hovedstad. Både arbejdsgivernes UNICE og

lønmodtagernes EFS understregede på mødet, at livslang læring rummer fordele for begge parter.

Formanden for UNICE, Georges Jacobs, sagde efter afslutningen, at netop livslang læring er nødvendig for, at Europa kan blive den mest konkurrencedygtige region og førende

inden for ny teknologi samtidig med,
at de ansatte bliver parate til æn-
dringer på arbejdspladserne.

Parterne er enige om at indkredse, hvilke kundskaber der er behov for. Men samtidig er de også enige om, at alle i virksomhederne har behov for mere uddannelse.

EU-kommissær Anna Diamantopoulou fremhævede, at 60 procent af de ansatte i Europa ikke får nogen efteruddannelse. Det er især de, der ikke har en uddannelse eller er lavt uddannede, der holdes ude fra efteruddannelse.

Det sociale topmøde diskuterede også de omstruktureringer, der sker i virksomhederne. Kommissionen lægger op til, at parterne sammen finder en adfærdskodeks for, hvordan ledelserne i virksomhederne skal sikre, at de foregår på en socialt forsvarlig måde.

Anna Diamantopoulou sagde efter mødet, at Kommissionen ikke er imod ændringer i virksomhederne, men at parterne skal inddrages.

Georges Jacobs så både et behov for større fleksibilitet, hvor det blev let-

tere og billigere for virksomhederne at tilpasse sig nye forhold, men hvor de ansatte samtidig var parate til ændringer. Også her så han den livslange læring som en fordel.

Anna Diamantopoulou understregede, at parterne skal spille en større rolle i opbygningen af arbejdsmarkedet i Europa. Hun pegede samtidig på den særlige rolle, parterne har i forhold til almindelige græsrodsbevægelser, fordi parterne direkte er omtalt i traktaten. Parterne kan selv skabe EU-regler.

Den rolle ønskede hun udbygget.

Generalsekretær i EFS, Emilio Gabaglio, var tilfreds med, at arbejdsmarkedets parter havde den rolle. Men han var også tilfreds med løfter fra Diamantopoulou om, at Kommissionen spiller ud med et forslag om regler for vikararbejde, efter UNICE har afvist at forhandle regler.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch

